

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายอนุรักษ์ มาประณีต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๓/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ๖/๒๕๕๕

วันที่ ๒๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

ประเด็นที่พิจารณาวินิจฉัย

พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๐ (๒) และมาตรา ๔๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ วรรคสองและวรรคสาม หรือไม่

ความเห็น

พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๐ ได้บัญญัติเกี่ยวกับในกรณีที่มีการก่อสร้าง คัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการ ... (๒) มีคำสั่งห้ามมิให้บุคคลใช้หรือเข้าไปในส่วนใด ๆ ของอาคารหรือบริเวณที่มีการกระทำความดังกล่าว และจัดให้มีเครื่องหมายแสดงการห้ามนั้นไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ อาคารหรือบริเวณดังกล่าว ส่วนมาตรา ๔๒ เป็นบทบัญญัติกรณีที่มีการกระทำที่ฝ่าฝืน และไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องได้หรือ เจ้าของอาคารมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ผู้ควบคุมงาน หรือผู้ดำเนินการรื้อถอนอาคารนั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมอาคารมุ่งที่จะรักษาประโยชน์สาธารณะ เน้นเกี่ยวกับการปลูกสร้างอาคาร ข้อปฏิบัติของเจ้าของอาคาร การขออนุญาต การใช้งานอาคาร อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานในการมีคำสั่ง โทษ และบทลงโทษ

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามประเด็นที่ได้กำหนดไว้ว่าพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๐ (๒) และมาตรา ๔๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ หรือไม่ เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เป็นบทบัญญัติทั่วไป ที่รับรองและ

คุ้มครองหลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ ไม่ได้เป็นบทบัญญัติที่ให้สิทธิบุคคลใดจะอ้างว่ากฎหมายใดขัดหรือแย้งกับมาตรา ๖ นี้ได้

ส่วนมาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ เห็นว่า พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๐ (๒) และมาตรา ๔๒ ให้อำนาจเจ้าพนักงานออกคำสั่งให้ระงับการตัดแปลงอาคาร ห้ามใช้หรือเข้าไปในอาคารที่ตัดแปลง เป็นต้น แม้เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพอยู่บ้าง แต่ก็เพื่อจะรักษาประโยชน์สาธารณะ ไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิเสรีภาพในการที่บุคคลจะก่อสร้าง ตัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร เพราะเจ้าของสามารถดำเนินการดังกล่าวได้ภายใต้หลักเกณฑ์และการควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามที่กฎหมายบัญญัติหากได้รับผลกระทบจากการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ ก็สามารถที่จะอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งได้หาได้ขัดต่อมาตรา ๒๕ แห่งรัฐธรรมนูญไม่

สำหรับมาตรา ๓๓ เป็นบทบัญญัติเรื่องบุคคลมีสิทธิเสรีภาพในเคหสถาน ได้รับความคุ้มครองในการที่จะอยู่อาศัยและครอบครองเคหสถานโดยปกติสุข แต่ทั้งนี้ก็จะอยู่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่ตราขึ้นและมีผลใช้ได้ตามรัฐธรรมนูญในการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล เพื่อรักษาประโยชน์สาธารณะ ความเป็นระเบียบของสังคม หาได้มีข้อความใดขัดต่อมาตรา ๓๓ แต่อย่างใด

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ วรรคสองและวรรคสาม ตามที่ผู้ร้องอ้างว่าพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๐ (๒) และมาตรา ๔๒ ขัดต่อมาตรานี้ นั้น มาตรา ๓๕ มุ่งคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา คดีของผู้ร้องนั้นเป็นกระบวนการทางปกครอง มีกฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะ มิใช่เรื่องสิทธิในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาตามมาตรา ๓๕

ด้วยเหตุดังที่ได้วินิจฉัยมาแล้ว พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๐ (๒) และมาตรา ๔๒ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ วรรคสองและวรรคสาม

นายบุรีรักษ์ มาประณีต

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ